

et Par Ord til Støtte for det Forslag, som nu er blevet omtalt af de foregaaende Taler, og som findes under Nr. 17. Som bekendt angaar det under en betegnet Forudsætning Afstedgørelse af Præster. Jeg kan ikke være enig med den ærede Ordsvører i, at det skulde være et urigtigt Tidspunkt at fremkomme med et saadant Forslag, og ligesaa lidt med en foregaaende Taler i, at det vilde virke forstyrrende paa at faa den hele Ordning gennemført. For det Første kan jeg ikke skjønne, naar jeg saaledes ser ud over Sagen i dens Almindelighed, at Flertallet her i dette Thing viser en overdreven Omfindtlighed ved at stille Forslag, som man ikke er fuldt vis paa kunne gennemføres paa alle Stadier, og jeg kan saaledes ikke se, at der her i dette Tilfælde er Grund til at gjøre en Afvigelse fra den engang vedtagne Regel. Jeg tror, at der, hvad dette Punkt angaar, snarere vil være Grund til at gaa i den modsatte Retning, helst da den hele Forhandling i denne Samling, efter som Sagerne nu staa, vel nærmest maa betragtes som en Drøftelse af en Fremtidstanke. Med Hensyn til, om Vedtagelsen af Vædringsforslaget vil virke forstyrrende eller ikke, da har det fra Først af, da der blev Tale om at give Menighederne Delagtighed i Valget af deres Præster, stadig staaet for mig som en Mangel, at man ikke samtidig dermed lagde Vægt paa det, som her er opstillet under Nr. 17, nemlig Tanken om, hvorledes man skulde igjen kunne blive af med den Mand, der var bleven valgt, thi man maa jo forudsætte, at der paa sine Steder fler et uheldigt Valg. Saaledes som Forholdene nu ere, ere Menighederne dog ikke bundne til at beholde en mindre heldig Præst (En Stemme: Jo, omtrent!). Nei, det ere de dog ikke, thi gennem Forslyttelser staaer det Regjeringen frit for at forflytte ham til et andet Embede, og jeg tror at burde tilføie, at det fler i Reglen. Derimod vilde Forholdene blive fuldstændigt forandrede, naar man tænker sig den Ordning, som her foreslaas af Flertallet, gennemført, idet det, som efter mit Skjøn er en Hovedmangel ved den nuværende Indretning med Skolelærerne, ogsaa vil blive staaet fast for Præsternes Vedkommende, nemlig hvor man af en eller anden Grund er saa

uheldig at faa en Mand, der røgter sit Embede mindre godt, der er man nødsaget til at beholde ham paa Livstid paa Grund af, at man ikke synes om paa andre Steder at faa den omhandlede Mand. Naar ikke en lignende Tanke som den, der er opstillet her i dette Vædringsforslag, bliver vedtigen samtidig med den øvrige Ordning, saa vil der ligesaa vel for Præsterne som nu for Skolelærerne tillige mangle den vigtige materielle Spore, som ligger dert, at en Mand har Fornemmelsen af, hvis han røgter sit Embede mindre godt, at han da kommer til at lide et materielt Tab derved. Hvad Forholdet forøvrigt angaar, som det ved Valget stiftes mellem Præst og Menighed, saa antager jeg, at det maa være mig tilladt at bruge et Billede. Jeg har Ideen fra den Mand, som tidligere paa Kultusministerens Plads har havt saa Meget med de Sager at bestille, nemlig Biskop Monrad. Det var ikke sjældent, naar der var Tale om saadanne Sager, at han hentedede Billeder fra det borgerlige Livs Forhold, Vægtstabet. Naar der er Tale om Valget af en Præst, saa er der undertiden et saadant, jeg kan vel gjerne sige, overspændt Kjærligheds- eller forventningsfuldt Forhold tilstede. Man ser gjensidig paa hinanden og tænker sig den fremtidige Samværen som en Engletilværelse, hvorved man venter sig ind i et fremtidigt jordisk Paradis. Men nu kan jo Forholdet gjerne stille sig saaledes, at det kan være en Misforstaaelse, at det derimod kan være et Forhold, som bliver stiftet, som man i religiøs Forstand nærmest maatte betragte med et ganske modsat Billede, nemlig det djævelske Billede. Naar det nu i det borgerlige Liv træffer sig, at et saadant Par kommer sammen, og det sidste Billede nærmest passer, er det ikke uheldigt, at Lovgivningen har tilladt, at der maa finde Skilsmisse Sted, hvor det fortsatt Samliv vilde virke til Uheld for de paagjældende Parter og til Forargelse for Tilskuerne. Det er noget Eignende, tror jeg, der, naar man tænker sig den antydede Ordning gennemført, efter al Sandsynlighed vil finde Sted hist og her mellem Præst og Menighed, og jeg tror, at det saavel der som paa det af mig betegnede Gebet vil være rigtigt, at der kan finde